

delegatu izrazil tudi o draginji. Cesar je dejal: „Jako je žalo-tno, da se je draginja tako razpasla. Jaz vem, kako ljudstvo silno trpi pod draginjo in močno obžalujem, da se niso našla še sredstva, da se draginja omeji in ustavi.“ — Pod draginjo trpi tudi učiteljstvo. A kako sodijo o draginji klerikali, to so pokazali z deželno zboru kranjskem. Sami siti, ne poznajo trpečih!

Tolstoj izgini! „Kurier Varšarski“ poroča, da se je grof Lev Tolstoj s svojim hišnim zdravnikom oddaljil iz Jasnaje Poljane. Pustil je pismo, v katerem pravi, da hoče svoje zadnje dni preživeti v popolni samotni. Nastanil se je baje v nekem samostanu. Vzrok domače razprtije.

S kakimi lažmi si pomaga nemški „Schulverein“? Iz ravno kar izšlo 45. šte. korespondence nemškega „Schulverein“ posnemamo sledeče: „Blizu št. Ilija v Slov. gor., za katerega skrbi Südmark, leži visoko v hribovih kraj po imenu Ciršak, ki broji z bližnjo Selinico okroglo 1600 prebivalcev, ki so vsi rojeni Nemci. Slovenci so spoznali važnost obeh krajev in so tako dolgo obdelavali starše, da niso pošiljali svojih otrok v nemško, temveč v slovensko šolo v št. Ili. Ker se kmetiško prebivalstvo ni branilo usiljivcem, ni čuda, da je slovenizacija obeh krajev napredovala...“ In tako gre to naprej. Dejstva pa govore da leta 1900. ni bilo v Ciršaku in Selinici naštetih niti 100 Nemcev, l. 1890. in l. 1880. pa je število Nemcev še manjše. Ali ni sramota za takozvani „kulturni narod“, kakor se radi nazivljejo Nemci, da s takimi lažmi delajo za germanizacijo in mamijo za njo ljudem denar iz žepov?

Dve kulturni slavnosti na Hrvaškem. Dne 17. t. m. se vršita v Zagrebu dve kulturni slavnosti. „Bratje Hrvat. Zmaj“ odkrijejo ta dan spominsko ploščo Stanku Vrazu, v hiši, kjer je umrl. Pri tej slavnosti sodelujejo tudi Slovenci. „Matica Hrvatska“ pa priredi v spomin Vrazove stoletnice slavnostno akademijo. — Ravno ta dan (27. t. m.) pa bo slavilo zagrebško deželno gledališče 50 letnico, odkar je v njem zagospodoval hrvaški jezik. Popoldne se bodo uprizarili Freudreichovi „Graničarji“, pri večerni slavnosti predstavi pa: „Slava njima!“ — Slava Vrazu“ od Ogrizovića in pa II. dejanje „Porina“.

Verski pouk otrok, ki so brez konfesije. Upravno sodišče je dne 8. t. m. razglasilo razsodbo glede več slučajev, ki se tičejo vprašanja, ali so otroci, ki jih njihovi starši oglašajo za brezkonfesionalne, obvezani v šoli obiskovati verski pouk. Upravno sodišče je razsodilo, da so obvezani, in izreklo, da se mora šoloobveznim otrokom postavno priznati religio določiti in da morajo taki otroci potem obiskovati v šoli pouk v tisti religiji. Torej: ukazana vera!

Matere, pazite bolje na otroke! Pred sodiščem se je morala zagovarjati Helena Bider, kajzarjeva žena iz Adergasa zaradi pregreška zoper varnost življenja. Pustila je svoja dvojčka več ur sama in brez vsakega nadzorstva ležati v zibelji. Dočim je šla s svojimi drugimi štirim otroki na njivo, kjer je ostala pet ur. Med tem časom se je dojenček oprostil povojja in se poleg svoje sestrice preobrnil na obraz. Zaradičesar se je zadušil. Sodišče je obdolženko oprostilo.

„Ehrlich 606“ v Trstu. Poizkusi z novim protisifilitičnim sredstvom v tržaški mestni bolnišnici so se po izjavah dr. Faventa izborni obnesli. Poizkušali so sredstvo pri 400 bolnikih. Sredstvo „Ehrlich-Hata“ si bo kmalo priborilo svetovno slavo.

Svetovna razstava v Španiji. Od 1. aprila do 30. novembra 1913 bo v Madridu velika svetovna razstava.

Razgled po šolskem svetu.

— **Srbsko učiteljstvo.** Preteklo šolsko leto je bilo v Srbiji 2173 učnih oseb, in sicer 588 ki služijo nad 15 let, 1585 pa takih, ki služijo pod 15 let.

— **Ruski kongres za eksperimentalno pedagogiko** se vrši od 26. do 31. decembra v Petrogradu. Sklicuje ga petrogradsko društvo za eksperimentalno pedagogiko in moskovsko društvo za eksperimentalno psihologijo. Program kongresa je: 1. eksperimentalno zasledovanje duševnih procesov; 2. eksperimentalno raziskovanje osebnosti; 3. eksperimentalno zasledovanje pedagoških problemov; 4. eksperimentalno raziskavanje v področju šolske higijene. Udeležiti se morejo kongresa vsi oni učitelji, ki se bavijo s poučevanjem.

— **Tehnična visoka šola v Solnogradu.** Občinski svet solnograški je sklenil, podati cesarju peticijo, naj se ustanovi v Solnogradu tehnična visoka šola.

— **Kitajsko vseučilišče.** V Pekingju obstoji od letošnjega aprila državno vseučilišče, na katerem vladajo čudne razmere. Profesorji so tako preobloženi z učnimi urami, da je nemogoče, da bi se sami posvetili kakemu samostojnemu znanstvenemu delu. K temu prihaja tudi še nezaupanje, ki ga imajo Kitajci do tujih učiteljev. Kitajska vlada ve, da je med Kitajci na znanstvenem polju velika praznina, zato bi pa rada to praznino zamašila s tem, da z najrazličnejšo snovjo tako preobloži mladinu, da ne more imeti prav nikakega veselja do učenja. Pri tem izgube potrpljenje

tudi profesorji, ko vidijo, da njihovih razlag nihče ne posluša s potrebno paznostjo. Zato so veselji tudi profesorji, ko je konec mučne šolske ure. Zdaj uči na pekinskem vseučilišču 13 inozemskih profesorjev.

— **Slovenski visokošolci v tujini.** Iz Kolina ob Renu nam dohaja razveseljava vest, da je na glasoviti tamošnji visoki šoli za trgovino in narodno gospodarstvo v tekočem zimskem semestru imatrikulovanih 8 Slovencev, in sicer: Iv. Bukovec, Ignacij Hudé, Fr. Hrašovic, Ludovik Klemenčič, Franc Lokar, Franc Peternel, Franc Bus in Fr. Štajer. Vseh slovenskih akademikov na kolinski visoki šoli je 48. Slovenci snujejo ravnokar svoje neustrankarsko akademsko društvo „Balkan“, kamor pristopijo tudi drugi tamošnji jugoslovanski akademiki. Društvo, ki ima tudi svoj pevski in telovadni odsek, izključuje politiška stremjenja, zastopana v domovini, ter goji samo strokovna predavanja in diskusije iz narodnega gospodarstva, borzne in bančne tehnike, trgovskega in konzularnega prava, združništva in moderne filologije.

— **Italijanski dijaki in italijansko vseučiliško vprašanje.** Na Dunaju so imeli italijanski dijaki zborovanje o italijanskem vseučiliškem vprašanju. Poročevalec je poročal, da je interveniral državni poslanec Bugatto pri ministrskem predsedniku baronu Binertu in naučenem ministru grofu Stürgku in da sta mu oba obljubila, da je stališče vlade v zadevi italijanskega vseučiliškega vprašanja neizpremenjeno. Vlada predlaga o italijanski pravni fakulteti ostane v proračunskem odseku in se bo tamkaj razprava o njej nadaljevala, kakor hitro se državni zbor sestane. — Zbovalci so vzeli to poročilo na znanje ter soglasno sklenili, začeti z novo agitacijo za italijansko vseučilišče. — V soboto se je podala posebna deputacija italijanskega dijaštva k rektorju ter ga prosila, naj podpira italijansko stremljenje po italijanskem vseučilišču, pri katerih se je streljalo. Končno so protestirali tudi proti temu, da je na dunajski univerzi inksribiran zloglasni agent-provocatur Nastić. Rektor se je v splošnem zadovoljivo izrazil glede italijanskih zahtev, glede Nastića pa je bil jako začuden da je ta na dunajski univerzi inksribiran, o čimer mu dosedaj sploh ničesar znanega ni bilo.

— **Visoka šola za politiške znanosti.** „Korr.“ poroča iz Prage, da naznanja poseben odbor poslancev, vseučiliških profesorjev in zasebnih učenjakov po končanih večletnih pripravah, da se bo v kratkem aktivirala v Pragi visoka šola za politiške znanosti. Strokovnjaki bodo predavali onim, ki hočejo delovati v javnosti, pri čemer pa bo vsaka tendenca izključena.

Raznoterosti.

× **Nova odkritja o Cookovih sleparjih.** Kakor znano, se je bahal svoj čas Cook s tem, da je on prvi prišel na severni tečaj. Knud Rasmussen, znani raziskovalec Grönlandije, je sedaj prišel v dotiko z obema Cookovima spremljevalcema. Po njihovih izjavah je Cook eden največjih sleparjev in je začel raztresati vest o severnem tečaju komaj potem, ko sta ga Eskimovca že zapustila.

× **Ogrska literarna poštenost.** Gimnazijski profesor v Budimpešti, Karel Szallay, je izdal brošuro: „Oropani Gregorovius“, v kateri dokazuje, da je znameniti ogrski pisatelj Melhior Lang svojo pred 15 leti izišlo delo „Korsika“ popolaoma prepisal iz knjige raziskovalca Gregoroviusa. Prof. sor Szallay je že prej prišel na ta plagijat, toda mislil je, da bo Lang vendar tako pošten, da odtegne knjigo iz javnosti.

× **Zopetno sezidanje Messine in Reggia.** Italijanska vlada je sklenila dati 20 milijonov lir, s katerimi se imata nanovo sezidati po potresu razdejani mesti. V isti namen se uporsbi tudi 50 milijonov, ki so jih dobili za dragocenosti, ležeče po razvalinah.

× **Koliko nesejo pasionske igre v Oberamergau.** V Oberamergau je bilo to leto 59 predstav. Obiskovalcev je bilo 225 000 oseb. — Vstopnina je znašala 1,760.000 K. Skupni dohodki cele vasi v teku petih mesecev se cenijo na 3,350.000 K. Prihodnje predstave bodo l. 1920. — Glavni del obiskovalcev v prvih mesecih so bili Angličani in Američani, junija in julija so bili Nemci in Avstrijci. Lahov splok ni bilo.

Listnica uredništva.

G. Mikš Stibler v Celju: Vaš članek priobčimo prihodnjič. — Več sosedov: Anonimnih dopisov načeloma ne priobčujemo. Zaupajte nam svoje ime, potem vam ustrezemo!

Uradni razpisi učiteljskih služb

Št. 2022. Kranjsko. 1-1
Na enorazredni ljudski šoli pri Sv. Križu nad Jesenicami se bo namestila služba učitelja in voditelja s postavnimi prejemki in odškodnino za stanarino.
Oziral se bo najprej na moške prosilce.
Redno opremljene prošnje naj se vložijo predpisanim potom pri podpisanim c. kr. okrajnem šolskem svetu do 15. decembra 1910.
Prosilci, ki v kranjski učiteljski službi še niso stalno nameščeni, morajo s državno-zdravniškim iz-

pričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici, dne 3. novembra 1910.

Št. 3226.

1-1

Na štiri razredni ljudski šoli v Žužemberku se učno mesto razpisuje v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim službenim potom semkaj vlagajo do 7. decembra 1910.

C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem, dne 12. novembra 1910.

51-43

po obedu,
Drži želodec v redu.

Najboljši želodčni likér!
Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40
Kabinetna kakovost . . . 4-80
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Našim rodbinam
priporočamo 52-24

Kolinsko cikorijo

Modistinja Minka Horvat

priporoča ravno došlo veliko izbiro športnih kap, klobukov, praznih oblik in vse potrebščine za modistino 44-34 stinje po najnižji ceni.

Sv. Jakoba trg. Bahovčeva hiša.

IDA ŠKOF-WANEK
16-12 Pod Trančo.

Klobuki za dame in deklice vseh vrst (originalni dunajski in pariški modeli).

Velika zaloga vencev in trakov.

:: Žalni klobuki vedno v zalogi. ::
:: Popravila se točno in okusno izvršujejo. ::

Avgust Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 13

priporoča svojo bogato zalogo 52-41 stekla, porcelana, svetilk, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, kakor tudi aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela.

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.

Lak za šolske table
črn in medel

: Olje proti prahu :
priznано najboljšo prodaja

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike! 52-85

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikuz
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

52-39

Največja in najstarejša tovarna

lončenih pečij in lončenih izdelkov

A. Drelse
Ljubljana

Priporoča se slavnemu občinstvu in cenjenemu učiteljstvu v naročilo na štedilna ognjišča in peči

preprosto in najfineje izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih kar najbolj strokovnjaški, zanesljivo in trpežno po najnižjih cenah. Zupničem, samostanom in šolam znaten popust. — Mnogokrat odlikovan. — Ilustrovani ceniki so na razpolago. 46-37

Zagrebski **Franck** kot tovarniško znano

priporočujemo kot priznано najboljši pridatek za kavo!